

چیزی که بنده اینجا نمی فهمم این است که می گویند در فیر وقت کار اداری اگر تدریس شود حق استفاده از حقوق دارد آقایان می دانند که وقت مدارس اغلب وقت ساعات اداری است و من ذکر نسبت غیر ساعات اداری را زائد می دانم برای اینکه مستخدم اداری در همان ساعات کار می تواند برای خودش وقتی پیدا کند و همان وقت را صرف تدریس کند و ممکن است در همان ساعات حصار اداری خودش را معمول بدیگری کند و اگر مابین ماده را باین ترتیب که در اینجا ذکر شده است بگذرانیم اشخاصی که می توانند وقت اداری خود را صرف تدریس کنند از این حق محروم می مانند برای اینکه ساعات مدارس شب نیست و همان ساعات روزی است که برای ادارات معین شده است اینهم یکی از مسلمات است که شغل معلمی شغل آزادی است و در هر قانون استخدامی آن را از سایر رشته های استخدام مجزا میکنند . مغیر - اولاً آقای وحید الملک فرمودند اوقات تدریس در مدارس با اوقات کار اداری غالباً مصادف می شود بنده عرض میکنم ممکن است اشخاصی که در ادارات هستند اوقات دیگری هم داشته باشند مثل بعد از ظهر های دوشنبه که اغلب ادارات تعطیل است و از یک طرف هم فرمودند که ممکن است در وقت اداری هم برود تدریس کند البته تصدیق میفرمایند که دولت این آدم را اجیر کرده است و حقوقی را که میگیرد برای این است که در ساعتیکه اداره معین کرده است خدمت کند و این ساعات متعلق بدولت است و اگر برود در مدرسه تدریس کند البته آن کار را که موظف است بعهده تأخیر خواهد افتاد اگر ما این فاعده را بخواهیم قائل و معتقد شویم که در اوقات ساعات کار میتوانند تدریس کنند آنوقت چون اینحق را داده ایم ممکن است تمام اعضاء ادارات برای اینکه یک حقوق دیگری را هم بگیرند بروند در مدارس تدریس کنند و بکنای کارهای ادارات فلج مانده و از جریان خود بماند پس آن ساعات را اگر بیکار هم باشد چون از دولت حقوق گرفته اند باید بروند و مجانی در مدارس دولتی تدریس کنند و ساعاتی که مصادف با اوقات اداری نیست می توانند از ساعات استفاده کنند

رئیس - آقای فهیم الملک (اجازه)

فهیم الملک - اساساً باین موضوع که در موقع ساعات اداری مستخدمین باید سر کار خودشان حاضر باشند کسی مخالف نیست در اینقسمت هم که معلمین مدارس را باید حتی الامکان مساعدت کرد که از آنها استفاده بشود هیچ تردید نیست مخصوصاً در مملکت ما که هنوز معلم کم داریم و اشخاصی که بتوانند در مدارس درس بدهند شاید کم باشند باید حتی الامکان دستشان را باز بگذاریم و نباید مقید بکنیم بقید غیر وقت کار اداری زیرا همانطور که عرض کردم ممکن است اشخاصی که در ادارات باشند

که در غیر وقت اداری نتوانند درس بدهند بنابراین این مطلب را میشود اینطور اصلاح نمود که اگر مستخدمین بخواهند در اداره درس بدهند ممکن است با اجازه رئیس مافوق خود یا از وزارتخانه اجازه بخواهند که در ایام هفته یکساعت دو ساعت بروند تدریس کنند و یک نفر دیگر این یکساعت دو ساعت را که اونیت کار او را مواظبت کند

رئیس - در این ماده مذاکرات کافی نیست (گفته شد کافی است)

رئیس - ماده پنجم قرائت می شود **فهیم الملک -** پیشنهاد بنده قرائت می شود **رئیس -** ارسال می شود بکمیسیون (ماده پنجم بشرح آتی قرائت شد)

ماده پنجم - وزارت مایه مامور اجرای مواد چهار گانه فوق است

رئیس - در ماده پنج مغالطی نیست (اظهار مغالفتی نشد)

رئیس - شور اول ختم شد. رأی می گیریم که شور ثانوی بشود بانه آقایان بیکه معتقد بشور ثانوی هستند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد دو فقره لوابیح قانونی از طرف دولت رسیده یکی راجع بمدت اقامت رؤسای تلگرافخانه در ایالات و ولایات ارسال بکمیسیون است و تلگراف می شود دیگری راجع باعتبار هزار و یانصد تومان برای تهیه اساسیه برای محاکم عدلیه رشت ارسال می شود بکمیسیون بودجه پیشنهادی است از طرف جمعی از آقایان قرائت می شود اگر صلاح باشد میرود به کمیسیون مبتکرات پیشنهاد مزبور را آقای ملک آرائی بمضمون ذیل قرائت نمودند نظر باینکه در غیاب مجلس شورای و در نبودن مرکز سیاست ممکن است تعمیمات غیر قانونی بوسیله وضع مالیاتهای جدید و یا اخذ وجوه مختلفه بعنوان استقراض بر اهالی مملکت وارد آید و مخاطرات و بقای چنین اصولی واضح تر از آن است که محتاج بشرح و بیان باشد و نظر بمدلول اصول ۲۵ و ۹۴ قانون اساسی ما مضا کنندگان مواد ذیل را پیشنهاد مینمائیم

ماده اول - هرگونه مالیاتی بهر اسم و رسم که بدون اجازه و تصویب مجلس شورای ملی برقرار شود از درجه اعتبار ساقط است و اهالی حق دارند از تادیبه آن امتناع ورزند و آنچه را که قبل از این تاریخ برقرار شده است باید هر چه زودتر به مجلس شورای ملی پیشنهاد شود تا تکلیف آن معلوم گردد

ماده دوم - هر قرضی که بنام دولت ایران و بدون تصویب مجلس شورای ملی بعمل آید معتبر نبوده و دولت و ملت ایران بهیچوجه مدیون آن نخواهند بود بماضی هفده نفر

رئیس - بنده گمان میکنم این طرح باین ترتیب صحیح نباشد برای اینکه تمام این مسائل در قانون اساسی هست و اگر بخواهند قانون اساسی را بتوسط یک قانون دیگر محکم کنید گویا صلاح نباشد ولی اگر بخواهید ممکن است مجازاتی را که لازمه اینکار است معین کنید

فهیم الملک - طرحی را که پیشنهاد شده است همانطور که آقای رئیس فرمودند ماملتت بودیم که مطابق مدلول قانون اساسی است ولی اصل قانون اساسی یک ترتیبی را معین می کند بدون اینکه سانسکیون اجرا یا سیاستی که در مقابل او باید بعمل آید قید شده باشد در اینصورت نمی دانیم مالیاتهایی که برخلاف قانون اساسی وضع شده و باید بشود زیرا در قانون اساسی می گوید مالیات را فقط مجلس شورای ملی معین می کند اما اگر مقامات دیگری دست اندازی باین کار نکرد چه کار باید کرد دیگر ذکر نشده این است که ما در این طرح قانونی معین کرده ایم مالیات از دادن چنین مالیاتی امتناع کنند ماده دیگر هم راجع بفروض است است در بعضی از اصول قانون اساسی تصریح می کند که فروض باید با تصویب مجلس شورای ملی باشد اعم از داخله یا خارجه حالا در یک موقعی که مجلس نیست اگر دولت بخواهد بکند در اینجا تقریباً یک سیاستی برای چنین اقدامی معین شده یعنی اگر برخلاف مدلول قانون اساسی یک قرضه بشود باید همه کس از داخله و خارجه بدانند که ملت ایران مدیون این قرض نیست تا آن قرض دهنده قبلاً فکر خود را بکند و بدانند ملت ایران مقروض اون نیست .

رئیس - در هر صورت این لایحه بکمیسیون مبتکرات یا بکمیسیون دیگری که رفت باید طوری بنویسند که آن قسمتی که راجع بقانون اساسی است شامل نباشد یک طرح قانونی دیگر هم از طرف آقای زنجانی راجع بمطابق و تألیفات رسیده است بکمیسیون مبتکرات ارجاع شود

ارباب کمیسیون - اخطار قانونی دارم **رئیس -** اخطار نظامنامه یا اخطار قانونی **ارباب کمیسیون -** اخطار قانونی دارم و عرض می کنم در اصل هشتم قانون اساسی می گوید اساس مشروطیت جز و کلا تعطیل بردار نیست و اگر موقعی هم بشود که مجلس نباشد خود آن نبودن مجلس خلاف قانون اساسی است ولی مقدمه این طرح طوری نوشته شده که می فهماند اساس مشروطیت تعطیل بردار است و عقیده بنده این است که پیشنهاد کنندگان این پیشنهاد را مسترد دارند و یک تجدید نظری بفرمائید چون این طور نمی شود بکمیسیون رجوع نمود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده موافقم با

آقای ارباب و عرض می کنم اساس مشروطیت تعطیل بردار نیست ولی بنده عرض می کند گفتند کلاخ اگر بآب افتاد چه می شود جواب گفته شد کلاخ باهوش است بآب نمو افتد گفتند بلی باهوش است اما اگر اتفاق افتاد چه می شود صحیح است اساس مشروطیت مطابق قانون اساسی تعطیل بردار نیست باید باتمام قوانین این مسئله را ممانعت بکنیم که دوره فترت در این مملکت نباشد ولی اگر خدای نخواست کلاخ احتمالاً نوبی چاه افتاد باید یک مجازاتی یک سیاستی قرار بدهیم که اگر خدای نخواست یک تعطیلی برای ما واقع شد و یک نفر خائنی یا یک ظالم دست بریده دست درازی کرد که یک بساری بدوش این ملت کند خود آنشخص مدیون باشد و از زمال شخص خودش باید بدهد دولت و ملت ایران نباید عوض او را بدهند و زمه داران فرض نیستند و ما ناچاریم برای ترقی و سعادت مملکت این مسئله را تعقیب کنیم که تمام ملت ایران بدانند که اگر یک خائن دست بریده دست درازی بحقوق این ملت بکند و بخواهد حقوق این ملت را پایمال کند خود او ضامن است و باید شخص او بدهد و مامدیون نیستیم

رئیس - جلسه آینده پس فردا روز سه شنبه سه ساعت بقرب مانده دستور اولاً لایحه العاق آب کوهرنگ بزاینده رود .

ثانیاً شور در راپورت کمیسیون بودجه راجع به برقراری شهریه در حق ورثه مرحوم وقار الدوله

محمد هاشم میرزا - بنده نه میبدم این لایحه که از طرف آقایان پیشنهاد شده چه می شود بصاحبانش مسترد می شود یا بکمیسیون **رئیس -** کمیسیون خودش اصلاح میکند نسبت بدستور آقایان موافقید (مخالفتی نشد)

(مجلس سه ساعت از شب گذشته ختم شد) **جلسه ۸۱**

صورت مشروح مجلس یوم شنبه ۲۷ حوت ۱۳۴۰

مجلس دو ساعت و نیم قبل از قروب در تحت ریاست آقای مومن الملک تشکیل گردید صورت مجلس یوم پنجشنبه بیست و پنجم حوت را آقای سهام السلطان قرائت نمودند **رئیس -** آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - آنجا که نوشته شده بنده و حاج میرزا مرتضی مخبر کمیسیون اظهار کردیم که راپورت کمیسیون را که (شکایت اهالی است نسبت بحکام) پس می گیریم ما همچو اظهاری نکردیم یعنی کلمه (شکایت اهالی است را) نگفتیم فقط گفتیم از راپورت کمیسیون از دستور خارج شود و این کلمه باید اصلاح شود

رئیس - همینطور اصلاح می شود دیگر ایرادی نیست؟ (گفته شد - خیر)

صورت مجلس با این اصلاح تصویب شد
چند فقره لوایح رسیده است که عرض می‌کنم بعد ارسال می‌شود بکمیسیونهای مربوطه يك فقره لایحه راجع به معیزي عمومی که بکمیسیون قوانین مالمه ارجاع شده .

دیگری که جدیداً رسیده است لایحه معیزي املاک بی نتیجه است و آن هم به کمیسیون قوانین مالمه ارجاع می‌شود يك فقره دیگر تقاضای هشت هزار تومان اعتبار برای مخارج احضار سوارهای بختیاری که بنا بود بخراسان بروند و رفتند بکمیسیون بودجه فرستاده می‌شود؛ بالفعل چیزی که باید مطرح شود لایحه الحاق رود کوه رنگ زاینده روه است؛

چون ماده دوم و سوم ارسال شده بود بکمیسیون و مجدداً از کمیسیون راپورت داده شده قرائت می‌شود.

آقای سهام السلطان راپورت کمیسیون فوائد عامه را بشرح ذیل قرائت نمودند)

کمیسیون فوائد عامه روز چهارشنبه هفتم حوت منعقد و راجع بالحاق آب کوه رنگ...

مخبر - این راپورت مال سابق است.

رئیس - ماده اول تصویب شده بود فقط ماده دوم و سوم مانده بود که کمیسیون ارجاع شده بود

(گفته شد صحیح است)

ماده دوم و سوم قرائت می‌شود بعد رای می‌گیریم.

(آقای سهام السلطان ماده دوم و سوم را بمضمون ذیل قرائت نمودند)

ماده ۲ دویمت هزار تومان از مبلغ مزبور در وزارت مالمه از اهالی آبخورد زاینده رود استقرض نموده و بعد از جریان و الحاق آب کوه رنگ زاینده رود در ظرف مدت یازده سال باقسط متساویه از بابت مالیات اصفهان محسوب و بان ها مسترد خواهد داشت و یکصد هزار تومان آن بلاعوض بعهده خود قرض دهندگان خواهد بود و در صورت عدم موفقیت کلبه سیصد هزار تومان بعهده قرض دهندگان بوده و بدولت وجهی تعلق نخواهد گرفت
رئیس - آقای گروسی.

(اجازه)

آقا شیخ محمد حسن - عناوینی که در يك ماده از مواد قانون ذکر می‌شود باید رعایت احکام و آتاریکه راجع بان عنوان است بشود ولا اقل مخالف احکام و آثار آن عنوان در آن ماده ذکر نشود

هنوان استقرض یعنی دولت يك مبلغی را برای يك شغلی قرض کند با این شرط که پس از اقدام بعمل و عدم حصول نتیجه دولت آن قرض را پس ندهد صحیح نیست؛ ما چرا عنوان استقرض را بیش بکشیم تا اینکه خلاف آثارش را در ماده دیگر بنویسیم و همچنین در صورتی که موفق شدند باز تبیض در اداه آن وجه در يك مبلغی را دولت در مدت یانصد سال باقسط متساویه بپردازد و يك مقدارش را نهد این هم صحیح نیست و تصور می - کنم این نه از آن اصلاحاتی است که اصلاح لفظی باشد و اهمیت بان ندهند لازم است که این عنوان را از اینجا حذف کنند و مقصود را نوعی بیان کنند که منافات با آن عنوان نداشته باشد و آتاریکه آن عنوان دارد بر آن مترتب شود و بنده بملاحظه این مطلب پیشنهادی کرده ام که تقدیم می‌کنم قرائت شود و بواسطه اوممكن است ارفع این محدود و اشکال از عبارت ماده بشود (خود آقای گروسی پیشنهاد فوق بمضمون ذیل قرائت نمودند)

بنده پیشنهاد می‌نمایم که بجای مواد مذکور در لایحه الحاق آب کارون بزاینده رود ماده واحده این طور نوشته شود ،

ماده واحده - دولت مجاز است مطابق تقاضائیکه شده مبلغ سیصد هزار تومان از مالکین اراضی زاینده رود اصفهان برای مخارج الحاق آب کارون بزاینده رود بگیرد با رعایت نسبی از حیث مکت و استطاعت مالکین و بنظارت نمایندگان صاحبان مبلغ این کار را خاتمه دهد در صورت حصول نتیجه چونکه الحاق آب کارون بزاینده رود موجب از دیاد عایدی دولت هم هست دولت بتلافی آن مکلف است که دولت مبلغ فوق را در مدت یازده سال باقسط متساویه از محل مالیات بصاحبان پول بدهد و محسوب بدارد و بجهت خسارت وارده بر دیگران در این آب بعهده مالکین است که از آب جدید منتفع می‌شوند

رئیس - آقای مستشار السلطنه

(اجازه)
مستشار السلطنه رئیس بنده در این موضوع عرضی ندارم

رئیس - آقای حائری زاده مخالفند ؟

حائری زاده - بلی

رئیس - آقای محقق العلماء چه طور ؟

محقق العلماء - موافقم
رئیس بفرمائید
محقق العلماء - این ماده دوم بعد از

آنکه مطرح مذاکره شد چند کلمه اصلاح لازم داشت که آقایان نمایندگان اصلاح فرمودند که یکی فقط آبخورد زاینده رود و یکی هم فقط قرض دهندگان بود حالا که این فقط از بابت مالیات قرض دهندگان اصفهان تصحیح شده اضافه گردیده است دیگر محتاج باین تعبیری که آقای حاج شیخ محمد حسن فرمودند نیستیم و تمام این تفسیر هاراز ابریت داده شده است و کلمه استقرض را هم آن روز عرض کردم هر قرض دهنده ممکن است بهر صیغه و بهر نوعی طلب خود را ببخشد یا کار دیگر بکند و این عبارت منافات ندارد و محتاج باین همه تفصیل هم نیست

رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - بنده در شور اول هم این جمله را عرض کردم که يك مبلغی بر اهالی بنام اعانه تحمیل کردن کار ناصحیحی است و همچنین این اصلاحی که شده باز عبارت ناقص است در قسمت اول این ماده اهالی اصفهان را برداشته اند و فقط آبخورد نوشته اند ولی در جای دیگر می نویسد در ظرف مدت یازده سال به اقساط متساویه از بابت مالیات اصفهان - بنده عرض می‌کنم اصفهان علاوه بر آبخورد زاینده رود بلوکات دیگری هم دارد و باید در عوض مالیات اصفهان نوشته شود (از بابت مالیات آبخورد زاینده رود) و همچنین راجع باینکه (اگر این پول را خرج کردند و نتیجه حاصل نشد بعهده اهالی خواهد بود)

این جمله هم بعقیده بنده ناصحیح است چرا باید اهالی بهد بخت متضرر شوند ؟

در صورتیکه نتیجه حاصل نشود اگر ضرری است باید بتمام مملکت تقسیم شود اگر منفعتی است باید بتمام مملکت تقسیم شود اصفهان که مملکت مجزائی نیست و البته باید در منافع و مضار با تمام مملکت سهیم باشد و تبدیل بر يك نقطه معین ناصحیح است و به علاوه اسم اعانه هم نمی‌شود روی این صد هزار تومان گذاشت زیرا اقلا اعانه محدود نیست و نایبا با این اخلاق مامورین دولت وقتی ما اسم اعانه گذاشتیم که صد هزار تومان بگیرد اشخاصی راضی نیستند و نمی‌خواهند پول بدهند بشمار از آنها خواهند گرفت و من مخالف با این ترتیب هستم و عقیده دارم که این سیصد هزار تومان را دولت خودش باید برای این مخارج متحمل شود و باید خیلی از اهالی اصفهان هم ممنون شد که حاضرند شده اند بدولت قرض بدهند اگر ما این تعملات را بکنیم جلوی قرضه داخلی را خواهیم بست و بنده با این اصل معتقد نیستم

مخبر - اگر چه جواب آن نامکرر هناویشتان داده شده لیکن باز هم می‌بینم تکرار می‌شود بنده هم مجبورم تکرار کنم

که این تقاضا از طرف خود اهالی شده است و همه احساس کرده اند که از این آب بیش از همه جا منتفع می‌شوند و خودشان را محتاج باین اقدام دیده اند و بعد از وقت خیلی زیاد در اطراف این مسئله (همانطور که یک نفر بالغ و عاقل باید برای نفع خود دقت بکنند) آنوقت بایک حال امیدواری از مجلس و دولت تقاضا کردند که فقط اجازه بدهند این آب ملحق شود و خودشان منتقل می‌شوند این سیصد هزار تومان را به دولت که یکصد هزار تومان آن بلاعوض باشد (بعنوان اعانه) و دویمت هزار تومان آن را بعنوان قرض دولت بدهند باین شرط که اگر آب ملحق شد از اولین روزی که شروع باستفاده از این آب می‌شود این دویمت هزار تومان را از بابت مالیات باقسط متساویه در مدت یازده سال محسوب بدارند و اگر موفق نشدند تمام این پول ضرر خود آن‌ها باشد در صورتی که از طرف آن‌ها این طور تقاضا شده و دولت هم بتای تمهیلی بر کسی نگذاشته و هیچکس هم در این موضوع در فشار نیست و مطابق خودشانست گمان می‌کنم کلمه تحمیل مورد نداشته باشد

آیا کسی بانها گفت که این پول را بدهند ؟ کسی بر آن‌ها تحمیل کرده؟ خود آنها آمده اند التماس می‌کنند

الان قلب پول دهندگان که آقا برای آنها دلسوزی می‌کنند در اضطرار است که مبدا تصمیمی گرفته شود و این کار موقوف الاجرا بماند آنها این طور هستند و ما که می‌خواهیم پول بگیریم اظهار وحشت می‌کنیم و بیش از خود آن‌ها برای آنها دلسوزی می‌کنیم!! آقای گروسی فرمودند که عنوان قرض نوشتن با آتاریکه بر آن مترتب است خلاف است بنده عرض می‌کنم هیچ خلاقی نشده در صورتی که خود قرض دهندگان ذمه داریم شوند و نوشته می‌دهند که ما خودمان متقبل هستیم اگر این آب ملحق نشود موفقیت حاصل نشد این پول را از دولت نخواهیم حالا مجلس بگوید شما مردمان نا بالقی هستید و ما همچو چیزی را برای شما صحیح نمی‌دانم آیا اینطور می‌شود ؟ گمان نمی‌کنم مجلس چنین تکلیفی راداشته باشد البته آن‌ها خودشان عاقل هستند و می‌دانند که اگر آنها ندهند دولت اقدام نمی‌کند باز هم عرض می‌کنم رضایت آنها در این است و عنوان تحمیل و اجباری نیست

آقای حائری زاده می‌فرمایند چرا صد هزار تومان بعنوان اعانه است ؟

بنده اولاً توضیح عرض می‌کنم در لایحه لفظ اعانه نوشته نشده و ناایا عرض می‌کنم اگر این اعانه را تقسیم کنند بین مردم ایران همه عکس حاضر است و می‌دهد حالا اگر يك مردمانی خودشان حاضر شدند که بیایند اعانه بدهند و پول مجانی

بدهند که يك اصلاحاتی برای مملکت به شود بگوئیم شما نیایستی بول معانی برای اصلاحات بدهید برای چه اعانه می دهید؟ همچو چیزی که معقول نیست و مختصراً مرض می گنم که ابداع اجاری بر کسی نیست و همین تقاضا و آرزو و آمال آن هاست (گفته شد صحیح است)

رئیس - آقای حاج شیخ اسداله موافقید؟

حاج شیخ اسدالله بلی
رئیس - آقای عماد السلطنه طباطبائی چه طور؟

عماد السلطنه - بندهم موافقم رئیس - آقای تدین هم موافقت قدین - بنده با اصلاح عبارتی این ماده یک قدری مغالطه فرمایید

رئیس - در ضمن شور در ماده دوم در جلسه سابق بنده اینجا یک پیشنهادی کردم که این عبارت اصلاح شود و مجلس هم پذیرفت ولی کمیسیون نپذیرفته است می خواهم جهت راستی آن که بچه دلیل کمیسیون نپذیرفته است که اینجا اولاً ی گویند که دوست هزار تومان از مبلغ مزبور را وزارت مالیه از اهالی آبخور زاینده رود استقراض می کند آنوقت می نویسد بدار آنکه آب جاری شود آب کوه رنک زاینده رود ملحق شد در مدت پانزده سال زیات مالیات اصفهان محسوب می دارد، آقایان تصدیق می فرمایند که تمام سکنه اصفهان و مالیات دهندگان از زاینده رود مشروب نمی شوند - يك قسمت آنها از زاینده رود قسمت دیگر که مهمز و بیشتر است از قنوات مشروب می شوند بنا بر این چگونه می شود که پول را دولت از اهالی آبخور زاینده رود استقراض کند و در موقع حساب کردن بحساب مالیات اهالی اصفهان محسوب بدارد این دو عبارت با هم منداست و بنده پیشنهاد کرده بودم از همان اشخاص که استقراض میکنند بایستی با همان اشخاص هم محسوب دارند یعنی عوض جمله (از زیات مالیات اصفهان) پیشنهاد کرده بودم که نوشته شود (از زیات مالیات قرض دهندگان محسوب و آنها مسترد خواهد داشت) حالا سؤال می کنم هل اینکه این پیشنهاد در کمیسیون قبول نشده است چیست

مخبر - اولاً تصدیق می کنم همان طور که آقای تدین فرمودند يك اصلاح عبارتی است که

رئیس - این اصلاح عبارتی نیست خیلی تفاوت دارد يك پیشنهادی ایشان کردند و اینجا قابل توجه هم شد.

مخبر - همانطور که فرمودید تمام اهالی از آب زاینده رود استفاده نمی کنند ولی استقراض از کسانی می شود که از آب زاینده رود مشروب می شوند و استفاده

می کنند لیکن در موقع پس دادن میفرمایند چه نوشته شده از بابت مالیات اصفهان پرداخته می شود عرض می کنم این قسمت راجع بدولت است مریرامین میکند که بایستی از آن مر این قرض تأدیبه شود و آن مر مالیات اصفهان است دیگر لازم نیست که ذکر شود از ملاکین زاینده رود مالیات آنها هم جزو مالیات اصفهان است و اینکه فرمودند باید نوشته شود از بابت مالیات قرض دهندگان محسوب شود مرض میکنم شاید يك یاد و یا چند نفر از ملاکین بواسطه اتفاقاتی که می افتد مالیاتی بر عهده شان نباشد و قرض هم داده باشند دولت چه طور پول آنها بدهد پس باید از بابت مالیات اصفهان قرض آنها را بدهد + علاوه مرض میکنم آنها می که قرض میدهند يك سندی در مقابل قرض خودشان از دولت دریافت می دارند و پس از چند سال دیگر شاید ملکشان را بدیگری واگذار کردند یا فروختند و سند قرض در دست آنها مانده البته باید از مالیات اصفهان بگیرند و اگر ما بگوئیم از بابت مالیات همان املاک آبخور بگیرند پس این صند چه اعتبار دارد و مجلس کجا است. رئیس - مذاکره در ماده دوم کافی است.

(بعضی گفتند کافی نیست)

رئیس - آقای سلطان العلماء بلی موافق.

رئیس - آقا سید یعقوب موافقت یا مخالف

آقا سید یعقوب - مخالفم

رئیس - بفرمایید

آقا سید یعقوب - بنده در جواب آقای مرزا علی که میفرمایند اهالی اصفهان که مدیون هستند اگر ملک خودشان را فروختند این پول چه خواهد شد عرض می کنم این مالیات هم جزو همان ملک خواهد شد اگر بنده آلان دارای يك ملک در آبخور زاینده رود داشته باشم بولوی خرج کردم که آب کارون جزو زاینده رود شد و بعد در بین مدت آدمم این ملک را فروختم در ظرف این پانزده سال که دولت می آید مالیات بگیرد این پول هم جزو مالیات همان ملک محسوب می شود و اگر مادر این ماده بنویسیم که پول را بابت مالیات اهالی اصفهان محسوب دارند شامل اهالی کوه را یثین شهر هستند میشود و حال آنکه این پول جزو همان ملک آبخور زاینده رود است و باید بابت مالیات آنها محسوب شود همچنانکه دادش بدهد آنهاست من اله الغنم قلیة الزم کسی که غنیمت میرود غرامت هم میکشد و بقیه بنده باید این عبارت اصلاح شود

مخبر گمان می کنم عریض بنده را آقا اصناف فرمودند یا اشتباه کردند من گفتم اهالی اصفهان مدیون هستند میفرمایند این پول باید جزء ملک باشد آیا يك قانونی هست که پولی که زید از دولت طلب دارد و در مقابلش سند دارد آنها ضمیمه ملک باشد؟ و اگر وقتی ملکشان را بیکدیگر واگذار کنند آن طلب هم جزو آن ملک بشود اینکه نمی شود میفرمایند کسی که غنیمت بر است غرامت کش است مگر ما کی گفتیم که این بدهی دولت را دیگران بدهند ما گفتیم از مر مالیات اصفهان دولت تأدیبه کند خواه اعم از این که از مر زاینده رود استفاده کند یا نکند دولت این پول را باید تأدیبه کند خواه مالکین که از آب زاینده رود آب می برند مالیات بده باشند یا نباشند و گمان می کنم حضرت عالی اشتباه فرموده اید و مغالطه نداشتند باشد

رئیس - آقای زنجانی مخالفند؟

آقا شیخ ابراهیم - بلی این ماده اصلاح لازم ندارد

آقا شیخ ابراهیم - این اصلاح عبارت را خراب کرده است و يك تناقضی پیدا شده در ماده اول سیصد هزار تومان بدولت اعتبار می دهند در ماده دوم می نویسند دوست هزار تومان از آنرا قرض می کنند و صد هزار تومان دیگرش بدهد اهالی است چه طور اعتبار سیصد هزار تومان بوزارت فوائد عامه می دهند که دوست هزار تومان قرض صد هزار تومان عرض آن بدهد خود اهالی باشد چرا باید صد هزار تومان آن بدهد اهالی باشد؟

در ماده اول که رای داده شد نوشته شده است که مجلس سیصد هزار تومان بدولت اعتبار می دهد که خرج کنند و برای این مطلب دولت باید از هر جا که می تواند قرض کند اگر دوست هزار تومان باید قرض کند پس سیصد هزار تومان بدولت اعتبار داده نشده است - (خطاب به منشیان) عبارت را بخوانید.

مخبر - مرحمت بفرمایید جواب کنم بعد بخوانم عرض می کنم که مجلس به وزارت فوائد عامه سیصد هزار تومان اعتبار می دهد که خرج کنند و نه بیشتر بعد خودش دستور می دهد که این سیصد هزار تومان را چه طور باید تحصیل کنی آیا باید غارت کنی مالیات بگیری اعانه باشد؟ استقراض باشد؟ از داخل بگیرند؟ از خارجه بگیرند دستور می دهد که یکصد هزار تومانش را بلاهوض بگیر - و دوست هزار تومانش را قرض کن اگر دادند بگیر و اگر ندادند بگیر میخواهد بگوید در صورتی تومی توانی مشغول عمل بشوی که دوست هزار تومان بتو قرض بدهند و یکصد هزار تومان آن را هم بطور اعانه بتوبه دهند

اگر با بنظر یقین پول دادند بکن و اگر ندادند مکن دیگر کجا باشد اصلاح شود؟

رئیس ماده اول برای اینکه مطلب معلوم شود قرائت می شود
(ماده اول و دوم را بمضمون ذیل قرائت نمودند)

۱- مجلس شورای ملی برای تهیه وسائل الحاق آب کوه رنک زاینده رود مبلغ سیصد هزار تومان بوزارت فوائد عامه اعتبار می دهد

۲- دوست هزار تومان از مبلغ مزبور را وزارت مالیه از اهالی اصفهان استقراض نموده و بعد از جریان والحق آب کوه رنک با قسط مساوی به از بابت مالیات اصفهان محسوب بآنها مسترد خواهد داشت و یکصد هزار تومان آن بلاهوض بدهد خود اهالی خواهد بود و در صورت عدم موفقیت کلیه سیصد هزار تومان بدهد اهالی است و بدولت وجهی تعلق نخواهد گرفت

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - مرخصم

رئیس - نوبت جناب عالی نرسیده با آقای کروی . (اجازه)

آقا شیخ محمد حسن کروی - آقای مخبر وقت فرمودند در آنچه بنده عرض کردم هر عنوانی از عنوانی که در مواد قانون ذکر میشود بیبایست آثار و احکام آنرا هم مراعات کرد و چیزهای خلاف آن عنوان در آن ماده ذکر نشود

این ماده قانون را در جاهائی که ملاحظه می کنند از آن هر چه می فهمیدند همان را می مهند دیگر نمیدانند که ترتیب مطلب و خصوصیت کار چه بوده در کجای این مواد نوشته شده آنها آمدند و التماس کردند که دولت همچو کاری بکند کی در مواد قانون اشاره شده است که این تقاضای آنها بوده و خودشان حاضر شده اند که مجانی پول بدهند چه بدهند ما باید این مطالب را بز خود مواد قانون به فهمیم اعم از اینکه مسبق بقرائن حالی و مقایسه در آن باب باشیم یا نباشیم بنده عرض کردم که عنوان استقراض مناسب نیست باین مطلب که گفته شود دولت وقتی مبلغی را برای کاری قرض کرد پس از اقدام بان کار اگر نتیجه پیدا نکرد دولت فرضش را ندهد و غیر از این چیز دیگری از این مواد مفهوم نمی شود و لازم است که این نکات اصلاح شود.

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله (اجازه)

حاج شیخ اسدالله - بلی اگر چه ممکن بود این موادی که نوشته شده است بیکه بارتی واضحتر و روشتر نوشته شود این را بنده تصدیق میکنم ولیکن این عبارتی هم که نوشته شده است باز مقصود را میرساند و محتاج تغییر نیست و خود اهالی منخوش وقت میشوند از اینکه هر چه زودتر این مواد از مجلس بگذرد و تصویب شود. مطلب خیلی روشن است و اهالی

اصفهان هم خودشان همین قسم تقاضا کرده اند و بر فرض اینکه تقاضا هم نکرده باشند عنوان گرفتن پول بخود استقراض است و استقراض هم اجباری نیست بآنها گفته میشود که دولت میخواهد از شما سیصد هزار تومان قرض کند برای الحاق این آب بزاینده رود باین کیفیت که صد هزار تومان از اینوجه بدهد خود شما باشد و دوست هزار تومان آنرا پس از الحاق آب دولت در مدت پانزده سال با قسط از بابت مالیات بپردازد اگر قبول کردند و این قرضه را دادند دولت مشغول اقدام عملیات میشود و اگر ندادند دولت اقدام نمیکند و اگر چه ممکن بود این عبارت واضحتر از این نوشته شود ولی اینطور هم که نوشته شده است مایبی ندارد و اما راجع باینکه اینجا نوشته شده است (از بابت مالیات اصفهان تأدیبه میشود) تصور میکنم که این مطلب هم چندان اشکالی نداشته باشد زیرا امروز دولت از اهالی آبخور زاینده رود قرض میکند و بهر حال این قرض را باید دولت بدهد و اگر در موقع پرداخت مالیات قرض دهند مالک آن ملک باشد البته از مالیات او کسر خواهد شد و اگر مالک ملک نباشد و انتقال بدیگری داده باشد آن هم از دو حال خارج نیست یا اینکه آن طلب خود را هم بشتری منتقل میکند یا اینکه انتقال بشتری نمیدهد خودش طلبکار است در این صورت این مطلب خیلی ساده نوشته شده که از بابت مالیات اصفهان در مدت پانزده سال تأدیبه میشود و بنده این ماده را با بنظر که نوشته شده خیلی خوب میدانم بلکه اگر غیر از این نوشته شود آن وقت ممکن است باشکالات برخورد مثلا اگر بگوئیم که از بابت مالیات قرض دهند کسر بگذارند ممکن است که قرض دهند ملک نداشته باشد و در این صورت بگویند که دولت از زیات مالیاتش بآن شخص پول بدهد پس همین قسم که نوشته شده بهتر است. و اما اینکه آقای هائری زاده فرمودند که (این چه عملی است ب مردم بکنند و اگر آب جریان پیدا نکرد يك ضرری بر آنها بریزیم) اگر چه مخبر دفاع نمودند و گفتند که این مطلب را خودشان باین کیفیت استقبال میکنند ولی بنده علاوه بر آن مرض میکنم که چه ضرری بملت ایران و اصفهان وارد میشود.

يك وجهی از اشخاصی که دارا هستند بگیرند و بفقرا میدهند این که موافق مردم و مقصد خود شما است و باید خیلی از این مطلب خوشوقت بشوید که کاری برای بیکاران تهیه میشود پولی از مالک میگیرند به صلح و کارگر میدهند پس چه آن یکصد هزار تومانی را که امروز اهالی بدولت میدهند آنها يك اعانه است از طرف اهالی داده میشود و اینکه آقای کروی راجع بعنوان قرض اعتراض فرمودند که قرض رانی شود گفت اگر آب جاری نشد دولت نمیدهد

جاری شد آن پول را بپایهید و اگر جاری نشد این يك پولی است که بفقرا داده ایم و هیچ اشکالی ندارد بنده عقیده ام این است که این لایحه بهین کیفیت بگذرد و بیشتر از این طول نکشد و تکلیف اهالی اصفهان زودتر معلوم شود.

رئیس - آقای حاج مقبل السلطنه موافق هستید؟

حاج مقبل السلطنه - با عبارت ماده موافقم.

رئیس - بفرمایید

حاج مقبل السلطنه - بنده تصور میکنم که خاطر آقایان هنوز از پیشنهاد اهالی اصفهان دوست مستحضر نشده است این خیال را دولت نکرده است که از کسی قرض کند فقط خود اهالی اصفهان آمده این تقاضا را از دولت کرده اند که ما میخواهیم يك همچو کاری بکنیم شما چندان اشکالی نداشته باشد زیرا امروز دولت از اهالی آبخور زاینده رود قرض میکند و بهر حال این قرض را باید دولت بدهد و اگر در موقع پرداخت مالیات قرض دهند مالک آن ملک باشد البته از مالیات او کسر خواهد شد و اگر مالک ملک نباشد و انتقال بدیگری داده باشد آن هم از دو حال خارج نیست یا اینکه آن طلب خود را هم بشتری منتقل میکند یا اینکه انتقال بشتری نمیدهد خودش طلبکار است در این صورت این مطلب خیلی ساده نوشته شده که از بابت مالیات اصفهان در مدت پانزده سال از بابت مالیات ما محسوب نماید حکایت قرض و اعانه نیست خود آن ها استدعا کرده اند و بنده گمان میکنم اگر همان استعنائی که آن ها کرده اند قبول کنند بهتر باشد و به چه وجه لازم نیست که يك دخل و تصرف دیگری در آن بکنیم بنده استدعا میکنم که همان تقاضای آنها را قبول کنند

رئیس - آقای عماد السلطنه طباطبائی (اجازه)

عماد السلطنه - اگر چه آقای حاج شیخ اسدالله جواب اعتراضات آقای تدین را دادند لیکن برای اینکه کاملاً متقاعد بشوند عرض میکنم متلاً شخصی امروز پهلوی زاینده رود ملكی دارد و پس از دو سه سال آن ملک را بدیگری می فروشد و این قبض دستش می ماند بعد از پانزده سال که می آید زر اداره مالیه از او میبرد کاشا در آبخور زاینده رود ملک دارد یا ندارد؟ میگوید خیر. آن وقت جواب میگوید که من بایستی این پول را فقط از بابت مالیات مالکین آبخور زاینده رود محسوب بدارم آن شخص هم که در آن تاریخ ملک داشته است و حالا ندارد

لذا تولید اشکال خواهد شد پس باید از بابت مالیات اصفهان نوشته شود تا رفع این اشکال بکلی شود.

اما اینکه آقای حاج مقبل السلطنه می فرمایند قرض نیست اعانه هم نیست بنده تصور میکنم که هم قرض است هم اعانه بواسطه اینکه آن دوست هزار تومان را که دولت قرضی است که اهالی بدولت داده اند و آن یکصد هزار تومانی را که امروز اهالی بدولت میدهند آنها يك اعانه است از طرف اهالی داده میشود و اینکه آقای کروی راجع بعنوان قرض اعتراض فرمودند که قرض رانی شود گفت اگر آب جاری نشد دولت نمیدهد

نخواست است يك تخصیصی بکسی داده باشد یا مثل اینکه ابتدا بساکن دولت خودش میخواند این اقدام را بکند و مجلس هم تصویب میکند نه اینکه دولت و مجلس با اهالی يك مذاکرات و عقاوتی قبل از تصویب این لایحه داشته اند و منی خواهیم يك همچو چیزی را ثابت کرده باشیم از این جهت بنده این پیشنهاد را نمی پذیرم

رئیس - رأی میکنیم پیشنهاد آقای آصف الممالک - آقایان که این اصلاح را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شده اصلاح دوم قرائت میشود

(پیشنهاد آقای فهیم الملك را بمضمون ذیل قرائت نمودند)

بنده پیشنهاد میکنم عبارت آخر ماده دوم باین قسم اصلاح شود

دو دست هزار تومان آنرا پس از جریان آب در مدت پانزده سال با قسط مساوی سالیانه از محل مالیات اصفهان قرض دهندگان مسترد می دارد و یکصد هزار تومان الخ (فهیم الملك)

رئیس - آقای فهیم الملك (اجازه)

فهیم الملك - عبارت این ماده را يك قدری مختصر نوشته اند که اسباب اختلاف نظر رسوخ تقاضا شده است و لذا ایراد آقای تدین بر این عبارت وارد است اگر چه در اساس مطلب ما بین آقایان اختلافی نیست

ولی عبارت ناقص است همان طوری که مذاکره شد این مبلغ را اهالی اصفهان بدولت قرض می دهند برای يك مقصود معینی و ضمناً مصالحه و قرار دادی کنند که ما يك ثلث آن را می بخشیم و دولت آنرا ببارد کنند و اینجا در ماده دوم نوشته شده است که از بابت مالیات اصفهان محسوب می شود یعنی چه؟ اگر مراد این باشد که لغایت مالیات اصفهان کسر می شود این همان ایرادی است که آقایان فرمودند و دولت این پول را از هر کس که قرض کرده است باید به همان قرض دهندگان رد کند یعنی از محل مالیات اصفهان دولت باید بگیرد و بقرض دهندگان بدهد اهم از اینکه آن ها در آتی صاحب ملک و علاقه باشند یا نباشند و این کله (از بابت مالیات اصفهان محسوب شود) مقصود را خوب نمی پروراند و اگر این را بیوراند رفع اشتباه می شود و فقط نوشته شود (در مدت پانزده سال از بابت مالیات اصفهان بقرض دهندگان مسترد دارند) و دیگر ایرادی هم وارد نمی شود.

مخبر - فقط فرقی که بنده اینجا می بینم کله محسوب است اگر چه آن مجلس قرار نداده است یعنی مجلس و دولت اهالی را در این مسئله طرف مذاکره خودش قرار نداده است یعنی مجلس و دولت

مالیات اصفهان توک وزارت ماله هستی محسوب بدار یعنی بقرض دهندگان مسترد بکنند بنده گمان نمیکنم که هیچ نقضی باشد و مقصود جنابمالی هم حاصل است و چندان اشکالی هم ندارد لذا نمی پذیرم.

رئیس - دوباره قرائت می شود و رای می گیریم

(مجدداً بشرح فوق قرائت شد)

رئیس - آقایان که این اصلاح را قابل توجه می دانند قیام فرمایند (عده قیام نه دند)

رئیس - مشکوک شد دوباره قرائت می شود و بعد رای می گیریم

فهریم الملک - اجازه فرمایند که ماده را باین اصلاح بخوانند تا مطلب خوب معلوم بشود.

رئیس - در صورتی می شود این کار را کرد که این پیشنهادها را قبل از وقت بکنند تا آن ها را مرتب نموده بخوانند. (مجدداً بطریق مرقوم قرائت شد)

رئیس - رای می گیریم به قابل توجه بودن این پیشنهاد

آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه می دانند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد

آقای تین نظر جنابمالی هم در این جا تأمین شده است

تدوین بلی صحیح است.

رئیس - پیشنهادی رسیده است که

امضاء ندارد.

آقای میرزا ابراهیم قهی - پیشنهاد بنده است.

رئیس - پیشنهاد آقای قهی قرائت می شود.

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم که ماده دو این طور اصلاح شود:

دویست هزار تومان از مبلغ مزبور را وزارت ماله از اهالی آبخور زاینده رود استقراض نموده و بعد از جبران و الحاق آب کوه ننگ زاینده رود در ظرف مدت یازده سال با قسط متساویه از بابت مالیات قرض دهندگان آبخور زاینده محسوب و بانها مسترد خواهد داشت و بکصد هزار تومان آن را بطوری که اهالی در عهده گرفته اند بلاعوض بعهده خود آنها است و در صورت عدم موفقیت کلیه سصد هزار تومان در عهده اهالی مزبور است و ربطی بدولت ندارد.

رئیس - آقای قهی توضیح هم می دهد

آقای میرزا ابراهیم قهی - حال مرسوم این بود که هر کس قرض می داند بهمان قرض دهنده عوض می داند حالا از این

پیشنهاد اینطور مفهوم می شود که قرض از کسی دیگر می کنند و بدیگری عوض می دهند

بنده هیچ فلسفه نمی بینم از برای این که يك اشخاصی قرض بدهند و قرض آن ها را بدیگران رد کنند این است که بنده این پیشنهاد را کردم

هیخبر - بنده گمان نمیکنم که کسی همچو چیزی را قائل شده باشد آیا در راپورت اینطور تصریح شده است که از کسی قرض کنند و بدیگری بپردازند البته تصدیق می فرمایند که اینطور نیست و بلاشبه هر کس پول می دهد بخودش پس می دهند

رئیس - رای می گیریم آقایانی که اصلاح آقای قهی را قابل توجه می دانند قیام نمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

قابل توجه نشد

پیشنهادی از طرف آقای وحید الملک رسیده است قرائت می شود

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در وسط ماده دوم بجای (بآنها) (بقرض دهندگان) نوشته شود

رئیس - نظر جنابمالی هم در اینجا تأمین شده است

وحید الملک - بلی

رئیس - اصلاح آقای حائری زاده قرائت می شود

(بعضیون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم عوض (بابت مالیات اصفهان) نوشته شود (بابت مالیات آبخور زاینده رود)

رئیس - توضیحی دارید فرمایند.

حائری زاده - این مسئله دیده شده است که مأمور برای هر جا روزه می کنند در راه سیورسات میگرد و مشغول يك عملیاتی میشود وقتی نوشته شد بابت مالیات اصفهان ممکن است اهالی آبخور زاینده رود مردمان فقیری باشند و اداره مالیات آنها را بگیرد و از بابت قرضی که داده اند حواله کنند با شخصی که وصولش برای آنها اشکال داشته باشد و چون عقیده بنده اینست که منافع آب عاید آبخور زاینده رود میشود و قرض را هم مانها می پردازند لذا خوب است از بابت مالیات همانها هم محسوب شود نه اینکه مالیاتهای محل دیگر اصفهانرا حواله کنند که قرض دهندگان دریافت دارند

هیخبر - جواب فرمایش آنا مکرر داده شده و بنده این پیشنهاد را نمی پذیرم

رئیس - رای می گیریم آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

عده قلیلی قیام نمودند

قابل توجه نشد اصلاح آقای سردار جنگ قرائت میشود

بعضیون ذیل قرائت شد

بنده پیشنهاد میکنم که نوشته شود در مدت ده سال بقرض دهندگان بابت مالیات داده شود لفظ اهالی اصفهان برداشته شود سردار جنگ

رئیس - توضیح فرمایند

سردار جنگ - عرض بنده اینست که این پول را آبخور زاینده رود میدهند و نتیجه اش بآنها میرسد بنابراین پیشنهاد کرده ام آب که جاری شده ده ساله پول را دولت با اهالی آبخور زاینده رود پس بدهد و لفظ اهالی اصفهان تبدیل با اهالی آبخور زاینده رود شود

رئیس - نظر دو جناب عالی در راپورت کمیسیون نوشته شده است

گویا پیشنهاد از روی راپورت اول کمیسیون نوشته اند زیرا در این راپورت فعلی لفظ اهالی اصفهان ندارد و آبخور زاینده رود نوشته شده پس پیشنهاد سردار این است که عوض یازده سال نوشته شود ده سال اینست مقصود سردار ؟

سردار جنگ - بلی

هیخبر - عرض کردم در صورتیکه قرض دهنده حاضر است در ظرف یازده سال طلب خود را دریافت دارد ما نباید بگوئیم ده سال باشد بنابراین بنده این پیشنهاد را نمی پذیرم

رئیس - رای می گیریم آقایانی که این اصلاح را قابل توجه می دانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

قابل توجه نشد اصلاح آقایان محمد هاشم میرزا و معتمد السلطنه قرائت می شود

(بعضیون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد می کنیم که مواد راپورت کمیسیون از قرار ذیل تغییر نیابد

ماده اول - مجلس شورای ملی بر حسب پیشنهاد و تقاضای اهالی اصفهان به دولت اجازه میدهد که سصد هزار تومان را که ملاکین آبخور زاینده رود برای مخارج الحاق آب کوه ننگ زاینده رود حاضر هستند بصرف برسانند پذیرفته و مبلغ مزبور را باعتبار وزارت قواص عامه بگذارند

ماده دوم پس از الحاق آب کوه ننگ به زاینده رود دولت مجاز است که دویست هزار تومان از مبلغ مزبور را در مدت یازده سال با قسط متساویه از بابت مالیات اصفهان برداشت نمایند

ماده سوم عیناً نوشته شود معتمد السلطنه محمد هاشم میرزا

رئیس - در ماده اول رای گرفته شده و تصویب شده است بنا بر این نمی شود تغییر داد اگر هر يك از آقایان

که تمام وسائل استراحت و آسایش مردم را فراهم آورد ولی در صورتیکه خود اهالی حاضر شده اند و پس از يك سلسله پیشنهادات سکه در کابینه مجلس شورای ملی برای مطالعه آقایان حاضر است دولت را وادار نموده اند که چنین لایحه تقدیم مجلس نمایند حالا ما نباید تمام خسارات و غیره را بعهده دولت بگذاریم و گمان نمیکنم که نظام فامه داخلی هم این وظیفه را بماداده باشد بدیهی است ملت اصفهان هم حاضر میشوند که سصد هزار تومان بلاعوض خرج نمایند البته احتیاج خود را حس نموده و پس از مطالعه اطراف کار چنین تقاضائی را کرده اند ما که وکلا ملت هستیم و باید از حقوق آنها دفاع نماییم باید این قدم اولی را که ملت خودش با احساسات خود برداشته است استقبال نماییم و در انجام مقصود آنها موافقت و مساعدت کنیم تا سایر شهرها و ایالات و ولایات هم این احساسات اهالی اصفهان را حسن تلقی نموده و برای آسایش خودشان اینگونه پیشنهادات را بدولت بنمایند.

رئیس - آقای وحید الملک مخالفند

وحید الملک - بلی

رئیس - فرمایند

وحید الملک - من در ضمن شور دوم يك اصلاح عبارتی در این ماده پیشنهاد نمودم و از طرف آقایان هم قابل توجه شد ولی بکمیسیون که مراجعه شده است آقایان اعضاء کمیسیون بآن توجهی نفرموده اند و آنرا رد کرده اند بنده آقایان رامظنن میسازم که من بر علیه هیچ لایحه که راجع با بادی ملکیت مجلس میآید نبوده و نخواهم بود و مخصوصاً باین لایحه که باعث آبادانی ولایت زر خیزی مانند اصفهان میشود کاملاً موافقم ولی ایرادات بنده ایراداتی بود که در آیه از بعضی اشکالات جلوگیری می نمودم و مخصوصاً نظریه بنده در این ماده داشتم این بود که سکه البته آقایان بقوی می دانند مجری و خط يك رودخانه را تغییر دادن مستلزم این است که يك مناقصه راهم زبور و نایب و مخصوصاً در يك محلی که کم آب است رودخانه هم هر قدر هم بی مصرف باشد باز مناقصه خواهد داشت و از تغییر آن خساراتی متوجه خواهد شد

برای جلوگیری از این اشکالات و برای آنکه خود اهالی اصفهان در آیه دچار مشکلاتی نشوند بنده پیشنهادی کردم و آقایان هم قابل توجه دانستند و بکمیسیون ارجاع شد کمیسیون بنده را احضار کردند بنده هم حاضر شدم ولی چون وقت گذشته بود متأسفانه راجع باین ماده مذاکراتی نشد و بعد کمیسیون این پیشنهاد را قبول نموده اند و بهمان ترتیب اولی دو باره پیشنهاد کرده اند در صورتی که این ماده با پیشنهاد بنده چندان تفاوتی ندارد

آقایان اعضاء کمیسیون نوشته اند (چنانچه از الحاق آب خسارتی بعملی

وارد شود)

بنده پیشنهاد کردم نوشته شود (چنانچه خسارتی با اهالی آبخور قلی و مجرای فعلی رودخانه یا نقاط دیگر وارد شود البته این خسارت را اهالی اصفهان که يك فوائد و منافع کلی از تغییر خط رودخانه میبرند متحمل خواهند شد)

آقایان هم این اصلاح را قابل توجه دانستند باز هم تکرار می کنم اشخاصی که از تغییر خط رودخانه استفاده در نظر دارند باید بدانند که يك خسارتی متوجه این کار خواهد شد و باید هم دولت و هم آن ها این پیش بینی را بنمایند

متوجه خود نمیکنند

ولی اهالی اصفهان بر عهده گرفته اند که در مقابل این استفاده خیلی مهم خسارات جزئی را هم جبران نمایند

ولی اگر ما این قانون را مجلس بنویسیم در آیه این اشکال وارد خواهد شد

رئیس - آقای وحید الملک مخالفند

لهذا از اول باید صراحتاً بآقایانی که از این کار استفاده می کنند گفت که اگر خسارتی وارد آمد بعهده خود ایشان است.

این بود مفهوم پیشنهاد بنده و باز هم تکرار می کنم که این پیشنهاد از اشکالاتی که در آیه ممکن است جلوی اینکار عرض اندام نماید جلوگیری می کند.

هیخبر - پیشنهاد آقای وحید الملک در کمیسیون کاملاً مورد بحث واقع شد و کلی ملاحظه شد که اگر ما بخواهیم بآن پیشنهاد رای بدهیم آنوقت ممکن است هر کس يك جرعه آب هم از این رودخانه بر می دارد فردا ادعای خسارت بنابر این ما بدقت ملاحظه کردیم و دیدیم بحسب معنی آنچه در راپورت نوشته شده با آنچه آقا پیشنهاد کرده اند هیچ فرقی ندارد منتهی مای گوئیم اگر خسارتی بعملی وارد آید و ایشان می گویند تا نقطه که این آب از ایران خارج می شود. اگر غرض این است که نوشته شود (اگر خسارتی بعملی وارد آید) بدون اینکه اشخاصی در نظر گرفته شود بنده موافقم و در راپورت هم قید شده است و اگر غیر از این باشد بنده نمی پذیرم.

رئیس - آقای آصف الممالک با يك اصلاحی

رئیس - مخالفند

آصف الممالک - بلی تقریباً

رئیس - فرمایند

آصف الممالک - در این راپورت می نویسند (چنانچه از الحاق آب کوه ننگ بزیاننده رود خسارتی بعملی وارد آید) محل يك کلمه مجملی است و معلوم نیست مقصود چه چیز است و تصور می کنم اگر عبارت اصلاح شود یعنی نوشته شود (اگر خسارت ملکی باشخاص وارد شود مطابق معمول به محل و تصدیق اهل خبره جبران شود) خیلی بهتر خواهد بود و اینطور مجمل نمی ماند.

هیخبر - در صورتی که ما قید کردیم اگر از الحاق آب کوه ننگ بزیاننده رود خسارتی وارد شود البته ممکن است چندین نوع خسارت تصور شود از قبیل مشروب نشدن و یا جهات دیگر که لازم و ملزوم تغییر مجرای يك رودخانه است در این صورت هر قسم خسارتی وارد شود باید جبران گردد.

رئیس - آقایان مذاکرات را کافی نمی دانند؟

(بعضی گفتند کافی است)

رئیس - رای می گیریم به ماده سوم پیشنهاد کمیسیون

آقایانی که این ماده سوم را تصویب می کنند قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

بقیه مذاکرات راجع باین لایحه موکول بجلسه دیگر می شود

عجالتاً اگر مانعی نباشد نیم ساعت تنفس شود.

«جلسه برای تنفس تعطیل و پس از سه ربع ساعت مجدداً تشکیل گردید»

رئیس - آقای گروسی پیشنهادی را که نموده اند قرائت شود؟ و یا مسترد می دارید

گروسی - مسترد می دارم.

رئیس - راپورت کمیسیون بودجه قرائت می شود.

(بعضیون قرائت شد)

در جلسه چهارم حوت هزار و سیصد کمیسیون بودجه لایحه مورخه ۶ دلو دولت را تحت مطالعه در آورده و ماده واحده را که مبنی بر اعتبار مبلغ دو هزار و پانصد و چهل تومان برای بنا جدیدی در بندر قشم برای معادن و شعبه گمرک پیشنهاد شده بود تصویب نمود.

این مبلغ از اعتبار هزار تومان که در قانون بودجه سنه ۱۳۰۱ برای مخارج پیش بینی نشده منظور گردیده است محسوب خواهد شد.

رئیس - آقای حاج میرزا مرتضی (اجازه)

حاج میرزا مرتضی - بنده با اصل موضوع مخالفی ندارم ولی با تریبی که در راپورت کمیسیون قید شده مخالفم بعقیده بنده این خرج باید از محل مبلغ پنجاه هزار تومان که تا اول حمل بدولت اعتبار داده شده بشود نه از مبلغ نهصد هزار تومان سال آتی بنا بر این نمیدانم بوجه جهت کمیسیون از آن مبلغ نهصد هزار تومان تصویب نمود و از پنجاه هزار تومان اسی برده است

سهام السلطان منشی کمیسیون چون این مخارج در سال آتی خواهد شد لذا از اعتباری که برای سال آتی منظور شده بصرف خواهد رسید و از اعتبار همان سال هم محسوب خواهد شد.

رئیس - آقای حائری زاد (اجازه)

حائری زاده - مطلبی که میخواستم عرض کنم گفته شد دیگر عرضی ندارم.

رئیس - آقای حاج شیخ اسدالله موافقت؟

حاج شیخ اسدالله - بلی موافقم.

رئیس - آقای محمد هاشم میرزا چطور؟

محمد هاشم میرزا - عرض بنده هم گفته شده

رئیس - آقای سلیمان میرزا (اجازه)

سلیمان میرزا - بنا بر آنچه آقای سهام السلطان شرح دادند این مخارج متعلق بسال آینده است بنا بر این بهترین است که ما بودجه سال آتی را يك سره تصویب کنیم زیرا هیچ دلیل نداریم ما برای هر يك از مواد بودجه جدا جدا يك لایحه ترتیب بدهیم و در آن رای بگیریم چون اینخرج راجع بسال آینده است خوب است در موقعیکه دولت مخارج سال آتی را بمجلس پیشنهاد مینماید این خرج را هم در ضمن آن تقدیم دارد شاید کم کم باین ترتیب از اوایح جدا گانه متخلص شویم البته اگر دولت يك کارهایی میخواهد بکنند خوب است تماش را در نظر گرفته و یکدفعه پیشنهاد نماید والا از برای هر دویست تومان یا پانصد تومان يك لایحه ترتیب دادن و مذاکره کردن گمان میکنم موافق هیچ ترتیبی نباشد

سهام السلطان - چون دولت در نظر دارد هر چه زودتر شروع بساختن این بنا نماید لهذا زودتر این لایحه را پیشنهاد کردند که بزودی تصویب شود و زود شروع بعمل نمایند بنا بر این هلت تسریع در این امر و اینکه این لایحه را جدا گانه پیشنهاد کردند برای سرعت در عمل بوده والا همانطور که میفرمایند

حمل باشد بهتر است زیرا بعضی مطالب تا آنوقت حاضر می شود و ممکن است مذاکره شود

رئیس - فعلا راجع بجلسه فردا مذاکره می شود

آقای حاج میرزا مرتضی (اجازه)

حاج میرزا مهرتضی - راجع باصل

دستور مرض داشتیم

رئیس - آقای حائری زاده راجع

باین موضوع است

حائری زاده - راپورت کمیسیون

تجدید نظر در قانون انتخابات قریب بیست روز است در مجلس معطل مانده خواستم

مرض کنم آن راهم جزو دستور قرار دهند ،

رئیس - راپورت رایس گرفته اند

رای میگیریم برای جلسه فردا آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

محمد هاشم میرزا - بنده پیشنهاد

کردم روز سه شنبه هشتم حمل جلسه باشد ،

رئیس - دو پیشنهاد است یکی هشتم

حمل و یکی دوازدهم رای می گیریم به هشتم

حمل آقایانی که تصویب میکنند جلسه

آتی هشتم حمل باشد قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

تصویب شد جلسه آتی روز سه شنبه

هشتم حمل و دستور هم اولاً لایحه قانونی

راجع بلایحه طواحین ثانیاً بقیه شورتانی

در لایحه که آقا شیخ الاسلام اظهار کردند

البته کمیسیون بودجه و قوانین مالیه فردا

و پس فردا را تعطیل نخواهند فرمود بنده

گمان می کنم بهتر این است که این دو

کمیسیون از روز ششم حمل مشغول کار

باشوند (مجلس یکساعت از شب گذشته

ختم شد)

جلسه هشتاد و دوم

صورت مشروح مجلس یوم

سه شنبه ۲۸ شهر رجب ۱۳۴۰

مطابق هفتم حمل ۱۳۰۱

مجلس دو ساعت و نیم قبل از غروب

بریاست آقای موتمن الملک تشکیل گردید

(صورت مجلس یوم شنبه ۲۷ صورت

۱۳۰۰ قرائت شد)

رئیس - گویا نسبت بصورت مجلس

اعتراضی نباشد. آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - آقای فتح الدوله در

جلسه قبل مریض بودند و در اینجا اسمشان

جزو مرخصی نوشته نشده است

رئیس - اطلاع نداده بودند

فتح الدوله - بنده اطلاع داده بودم

رئیس - چنانچه اطلاع داده اید

اصلاح می شود دیگر ایرادی نیست

(اظهاری نشد)

رئیس - صورت مجلس با این یک فقره

اصلاح تصویب شده راپورت کمیسیون فوائده

عامه راجع بالعاق آب کوهرنگ بزاینده رود

مطرح است ماده دوم مراجعه شده بود

یک کمیسیون و اصلاحاتی در آن کرده اند قرائت